

Equip d'Estudis Urbanístics

El llit del Túria no descansa

Quan han començat a fer-se públics distints plans d'urbanització, el projecte de Jardí del Túria ideat per Bofill, amb algunes mancances pròpies, pot quedar reduït a una caricatura, i més si es duen a terme distintes pressions per ubicar-hi algunes alternatives privades, com ara el zoo de la ciutat o un parc d'atraccions.

Hi ha la idea de fer-hi un zoològic d'explotació privada al davant de l'Estació d'Autobusos. És discutible que aquest siga el lloc adient per instal·lar-lo, però més ho seria que una zona del riu no quedàs en mans públiques. Açò, a més d'anar contra la històrica reivindicació del llit *és nostre*, vulneraria la legalitat del Pla Especial aprovat pel mateix Ajuntament.

Per cert, sembla com a mínim sospitós que els dos diaris de la ciutat traguessen el mateix dia (diumenge 15 de juny) dos reportatges diferents sobre les excel·

lències dels zoològics urbans de Basilea, Frankfurt i Berlín. En els dos casos s'han desplaçat els corresponents periodistes a fer *in situ* la constatació. ¿Es tracta simplement d'una inquietud professional pel futur de la ciutat?

S'ha parlat també de fer concessions temporals d'espais del riu per a instal·lacions esportives. La ciutat ja té alguna experiència, amb el golf del Saler o l'Hipòdrom, de la ubicació d'esports d'elit (d'això es tracta) en terrenys públics. Altra vegada és il·lògic que el llit siga

l'emplaçament escollit. I el mateix s'ha de dir del possible parc d'atraccions d'explotació privada que, segons s'ha publicat, s'hi ubicaria.

Una altra qüestió a constatar és l'efecte de la instal·lació dels col·lectors de sanejament al llit, com es pot observar ara per ara en viu. En una iniciativa positiva, però també fora de tota planificació, s'hi plantaren milers d'arbres. Amb la construcció dels col·lectors un bon grapat han estat víctimes de les excavadores. Aquestes obres, les del metro i les de Renfe qüestionen, per la via dels fets consumats, el parc del Túria.

El llit i la ciutat

El futur parc ha de ser íntegrament una zona d'esplai i d'explotació pública, en consonància amb la propietat municipal i el desig d'utilització dels ciutadans de València. Tota concessió privada és una hipoteca sobre el futur, que arrossega complicacions estèrils i incoherències en l'ús i l'ordenació urbanística. Els dèficits de vertebració amb la ciutat adés assenyalats es poden aguditzar amb una parcel·lació en superfícies públiques i privades, per minoritàries que siguen aquestes. Un terreny llarguerut i estret com és el llit necessita una concepció i una pràctica urbanística integrals de cap a peus.

Integrals i integrades amb la ciutat. Si els diversos projectes d'urbanització tenen la virtut de ser més un pla que no la proposta originària de Bofill, continuen sense connectar-se degudament amb les zones més o menys degradades que hi ha a les vores del riu. Aquesta integració ha de ser estudiada en el marc del Pla General de València, avui en revisió. □

Què resta de la proposta de Bofill per al llit del Túria? Si la redacció concreta del Pla, realitzada per l'arquitecte municipal Alejandro Escribano, fou una simplificació, el desglossament posterior en diversos projectes d'urbanització és una mena de caricatura. No ho assenyalem com una crítica, sinó com una constatació.

Els quatre projectes ja confeccionats han respectat la zonificació de Bofill, però només els dos dissenyats pel Taller d'Arquitectura han salvat la resta. A l'hora de materialitzar la proposta ha calgut de fer disseny urbà i les modificacions sembla que eren poc menys que inevitables. És lògic: Ricard Bofill havia compost una gran escenografia, «els jardins clàssics del Túria», no pròpiament un pla d'ordenació urbana.

El problema és que també ara s'han arrossegat defectes d'aquella proposta original. Concretament, les deficiències d'articulació amb cadascun dels barris, els edificis, els jardins i les vies per on va passant el riu. El llit de Bofill era tractat més aviat com un solar, sense estudiar la connexió amb les seues vores i, sobretot, sense considerar el que suposa per al conjunt de la ciutat i la comarca de l'Horta.

El llit no serà tant un bosc urbà, com es reclamava a València, sinó una discutible jardineria alternada amb equipaments. Tanmateix, això és part de l'opció triada originàriament amb el Taller d'Arquitectura.

¿Hipoteques per al futur?

Les perspectives del llit del Túria tampoc no són gaire tranquil·litzadores si ens atenem als projectes que han estat coneguts per l'opinió pública els darrers temps.